

زبان های دوری کودک از مادر؛ از بی تفاوتی عاطفی تا رشد روحیه طغیانگری

زندگی سالهای اولیه کودک بر پایه مادر محوری است و برای از بین رفتن آن تا سنین بلوغ باید منتظر ماند، بنابراین غیبت های مکرر مادر در کودک بی تفاوتی عاطفی ایجاد می کند...

زندگی سالهای اولیه کودک بر پایه مادر محوری است و برای از بین رفتن آن تا سنین بلوغ باید منتظر ماند، بنابراین غیبت های مکرر مادر در کودک بی تفاوتی عاطفی ایجاد می کند که برای طفل امری زیانبخش است. به گزارش خبرگزاری مهر، کودک باید با مادر زندگی کند و لااقل تا مرحله پایان کودکستان با او باشد. این ضرورت از چند نظر احساس می شود که مهمترین آن ضرورت تربیتی است، زیرا مادر ارضا کننده و سازنده شخصیت عاطفی و اخلاقی اوست و بخش اعظم آن در دوران کودکی رنگ می گیرد. اگر مادر مجبور به کار یا مسافرتی است باید پرستاری برای او انتخاب شود که با کودک مانوس باشد و قسمت اعظم اوقاتش را با مهر و عطف با کودک بگذارد.

در جوامعی که اصولی برای زندگی وجود نداشته و یا اندیشیده نباشد همه امور و از جمله جنبه های تربیتی در هم و آشفته است. چه بسیار مادرانی که خود به هر سو می روند و فرزندشان را به دست پرستاران و یا به شانس می سپارند، اینکه بر سر او چه آید و در آینده چگونه فردی بشود برای شان مطرح نیست. جدایی از فرزند نباید کاری کوچک و ساده به حساب آید، اگر چاره ای جز آن نیست لازم است کودک با تضمین و امنیت لازم پشتیبانی گردد.

زندگی کودکان دور از مادر

اطفال خردسال به جدایی از مادر حساسند و کمتری می توانند خود را با وضع جدید مانوس کنند. هر چه به آنها مهر می شود برایشان دلچسب نیست. طفل مدتها پس از جدایی از مادر ناراحت است، دنیا را تاریک و فاقد انس و محبت می پندارد و آسایش و امنیت خود را از دست می دهد.

کودکی که مادرش از او دور شده و جداسازی غمگین و آفسرده است. از ته دل نمی خندد، حال عمومی خوب نیست، حتی اشتها ندارد، رنگش پریده و دچار تشویش و اضطراب است، گاهی از خواب می پرد، زمانی بهانه می گیرد و اگر کودک بداند که مادرش پس از مدتی از مسافرت بر می گردد تا حدودی جدایی را راحت تر تحمل می کند و تا وقتی که به او بگویند او از سفر بر نمی گردد. اعلام ناگهانی این خبر حتی ممکن است موجب شوک عصبی او شود. اگر مادر از کودک به ناچار جدا و از او غایب می شود لااقل باید اطمینانش دهد که بزودی بر می گردد و به دیدنش می آید.

این تصور غلط است که کودک خردسال مادر و غیر مادر را نمی فهمد و جدایی را می تواند تحمل کند. بررسی ها نشان داده است که کودک 1.5 ماهه نسبت به جدایی واکنش می دهد و حتی اگر خوب هم تغذیه شود از جدایی رنج می برد.

جدا ماندن طفل از مادر موجب اختلالاتی در روان و در رفتار کودک خواهد شد. بررسی ها نشان داده که برخی از آنها سختگیر و مهاجم، نامتعادل، بی عاطفه و لابلایی می شوند و نسبت به همه چیز بی قید می گردند و به هیچ جامعه ای نمی پیوندند. برخی دیگر لجباز می شوند بهانه گیری می کنند، راه فرار از منزل را می آموزند، احساس بی محبتی می کنند و از نظر روانی ارضا نمی شوند.

کودک نیازمند به نوازش و محبت واقعی است و کار مربی و پرستار از این حیث کامل نمی تواند باشد. در جنبه رشد بررسی ها نشان داده که کودکی این چنین از لحاظ رشد نیز دچار عقب ماندگی می شود و هر چه جدایی بیشتر باشد این جنبه بیشتر است. بخصوص برای کودکی که دارای هوش سرشارتری باشد. شخصیت چنین کودک در جنبه های اخلاقی و عاطفی کمتر توسعه می یابد و این امر حتی برای دوران بزرگسالی هم آثار نامطلوب از خود بر جای می گذارد. این مساله شامل رشد روانی کودک نیز خواهد بود و از آن بابت هم کودک دچار تاخیر روانی است.

غیبت های مکرر مادر در کودک بی تفاوتی عاطفی ایجاد می کند که برای طفل امری زیانبخش است و کودک حاضر نیست فرد دیگری را به عنوان جانشین مادر بپذیرد و دائماً در حال عصیان و طغیان است.

برخی عوامل آثار زیانبار غیبت ها را بیشتر و اثر آن را دردناک تر می سازد. این عوامل متعدد است

- طول مدت جدایی؛ مدت جدایی هر چه جدایی بیشتر، زیانش زیادتر است.
- سن کودک در حین جدایی؛ هر چه کودک خردسال تر اثر غیبت مادر در او بیشتر است.
- نوع زندگی پس از جدایی؛ هر چه زندگی کودک آشفته تر و درهم تر تاثیر زاینخش او زیادتر است.
- نوع مربی در زمان غیبت؛ هر چه مربی سختگیرتر و سست عاطفه تر، اثر آن نامطلوبتر است.
- وضع ارضای نیازمندی ها؛ ارضای نیازهایی چون آب، غذا، استراحت و... هر چه نامطلوبتر اثر آن بدتر است.

کودک در حین جدایی و یا غیبت مادر گاهی به یاد او اشک می ریزد. در چنین وضعی نباید کودک را مجبور کرد که از گریه خودداری کند، بلکه باید در کنارش نشست و تدریجا با دلسوزی او را آرام کرد.

نوع جدایی

دیدیم که جدایی ها هر قدر بیشتر باشد زیان آن برای کودک بیشتر است. اگر او بدین وضع عادت کند حالت بی تفاوتی و نا آشنایی بر او غلبه می کند. طوری که از پس این حاضر نیست مادر را بپذیرد. البته جدایی ها لازم نیست طولانی باشد گاهی جدایی های موقت هم از مادر باعث اختلال می شود.

هرگز برای جدا شدن از کودک نباید از غفلت او استفاده کرد. اگر بناست پس از رفتن فرزند به کودکانستان مادر به مسافرت برود لازم است این مطلب را قبلا به او بگوید. زیرا طفل از مدرسه بر می گردد منتظر استقبال مادر است. به دنبال او می گردد، اگر او را نیابد برایش بسیار دردناک است.